

RAN-1901130703030001

M.A. Economics (Sem.-III) Examination November - 2025 Theories of Growth and Development - Level 3

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) પ્રશ્ન નં-1 ફરજિયાત છે.
- (3) પ્રશ્ન નં-4 માં કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો.
- (4) પ્રત્યેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુ દર્શાવ્યા છે.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્ર.1. નીચેના પ્રશ્નના ટૂંકમાં જવાબ આપો.

10

1. આર્થિક મોડેલનો અર્થ જણાવો.
2. જીવનની ભૌતિક ગુણવત્તાના આંકના નિર્દેશકો જણાવો.
3. સંચયનો સોનેરી નિયમ એટલે શું?
4. વિકાસનો શક્તિશાળી પ્રયાસનો સિદ્ધાંત એટલે શું?
5. એડમ સ્મિથના આર્થિક વૃદ્ધિના સિદ્ધાંતમાં સ્થિર અવસ્થા કોને કહેવાય છે.

પ્ર.2. હેરોડ-ડોમર મોડેલની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો. અલ્પવિકસિત દેશોને તે કેટલે અંશે લાગુ પાડી શકાય?

13

અથવા

પ્ર.2. શુમ્પીટરના આર્થિક વૃદ્ધિના સિદ્ધાંતની મર્યાદા સહિત ચર્ચા કરો.

13

પ્ર.3. પ્રો. કાલ્ડોરનું વૃદ્ધિ મોડેલ તેની ધારણાઓ અને મર્યાદાઓ સહિત સમજાવો.

13

અથવા

પ્ર.3. સમતોલ અને અસમતોલ વિકાસ એટલે શું? અસમતોલ વિકાસના સિદ્ધાંતની સવિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

13

પ્ર.4. ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ બે)

14

1. રિકાર્ડોનું આર્થિક વૃદ્ધિનું મોડેલ
2. માનવ વિકાસ આંક
3. પ્રો. લિક્સનું વૃદ્ધિ મોડેલ.
4. લઘુત્તમ નિર્ણાયક પ્રયાસનો સિદ્ધાંત.

ENGLISH VERSION

Q.1. Answer the following in brief.

10

1. State the meaning of economic model.
2. State the indicators of the Physical Quality of Life Index
3. What is the golden rule of accumulation?
4. What is the meaning of Big Push theory of development?
5. What is the steady state in Adam Smith's theory of economic growth?

- Q.2.** Critically discuss the Herod-Domar model. What extent it can be applied to developing countries? **13**
- OR**
- Q.2.** Discuss Schumpeter's theory of economic growth with its limitations. **13**
- Q.3.** Explain Prof. Kaldor's growth model with its assumptions and limitations. **13**
- OR**
- Q.3.** What is balanced and unbalanced development? Discuss the theory of unbalanced development in detail. **13**
- Q.4.** **Write short notes. (Any Two)** **14**
1. Ricardo's model of economic growth.
 2. Human Development Index.
 3. Prof. Hicks' growth model.
 4. Theory of Critical Minimum Efforts.
-